

I.

Špatný den...

Ten březnový den roku 1985 pro mě nebyl dobrý už od rána. Ve škole jsem dostal pětku za neudělanou domácí práci, a navíc ještě poznámku, poslední napomenutí před ředitelskou důtkou – za banální rvačku s kluky na chodbě. Jasně, doma bude zase mazec. Máma už nevěděla co se mnou, řezala mě, vyčítala, zakazovala. Ale já si ve škole fakt nemohl pomoci, abych nebavil spolužáky. Odpoledne jsem byl domluvený s kamarády Tomášem a Jáchymem, že si spolu zajdeme na Letnou zahrát fotbal, po případě se poohlídáme po nějakých „lum-párnách“ v okolí. Poznámku i pětku jsem doma samozřejmě zatajil. Když se máma jako vždy ptala, co bylo ve škole, zalhal jsem, že nic, a rychle jsem utíkal ven.

Na křižovatce u stadionu Sparty, kde jsme vždycky normálně přebíhali širokou ulici směrem na Letenskou pláň, se kluci zastavili na chodníku. Nevím proč, já šel dál. Přišlo mi, že zleva nic nejede. Zastavil jsem se uprostřed na tramvajových kolejkách, na druhé straně projížděla auta. Najednou se ale z obou stran rychle blížily tramvaje... Pomyslel jsem si: Hmm, to už nestihnu přeběhnout na druhou stranu! Báł jsem se, že tramvaje nezastaví, že mě přejedou! Taková blbost! Tramvajáci by určitě zastavili, ale já se v tu chvíli otočil a chtěl běžet zpátky, ke klukům. Už jsem se nerozhlédl... Hned při nakročení do silnice jsem strčil pravou nohu pod zadní kola nákladní tatro. Nestačil jsem se ani leknout, ani jsem neupadl na zem. Zavrávorál jsem, doplazil se ke klukům na chodník. Jediné, co si pamatuju, byl jejich stručný rozhovor: „Ty vole, tak to je špatný!“ A pak: „Běžíme pro mámu.“

Seděl jsem na chodníku a až v tom okamžiku jsem si všiml, že od kolena dolů mám tepláky na sobě úplně rozervané, moje noha je jakoby na kousky, ne utržená, ale prostě rozválcovaná. Uprostřed silnice jsem uviděl ležet svoji novou fotbalovou kopačku. Hlavou mi prolétlo: To je fakt blbý!

Kupodivu mě nic nebolelo, tělo se asi šokem bránilo, nervy vypnuly, necítil jsem vůbec žádnou bolest. Tramvaj, která na místo nehody dojížděla, zastavila. Vnímal jsem šedé obličejce lidí – na místo, kde sedím, se všichni koukali z oken. A pode mnou se zvětšovala kaluž krve.

Pořád jsem byl při vědomí. Tatrovka se po pár metrech zastavila a nade mnou se skláněl starší řidič. Bůhví proč jsem se mu omlouval, říkal jsem, že je mi to líto. Asi jsem si uvědomoval komplikace, které jsem mu úrazem přivodil. A přitom to vypadalo, že on sám je možná víc v šoku než já. Ve stejnou chvíli u nás zastavila okolo jedoucí lékařka v trabantu. Nohu mi pevně podvázala, abych nevykrvácel. Po pár minutách přijela sanitka. Legrační, byl jsem tak klukovsky hloupej – radoval jsem se, že pojedu novou žlutou sanitkou, novým mercedesem, který před pár měsíci pražská záchranka slavnostně převzala.

Saniták mi během jízdy říkal: „No, kluku, uvidíš, na podzim si tady na Letné zahraješ fotbal!“ Bylo mi to jedno. Věděl jsem, že jsem udělal velký průšvih. Pořád dokola jsem sanitákovi opakoval, že kdyby mluvil s mojí mámou, ať jí řekne, že mě moc mrzí, že jí přidělávám starosti! Ještě pořád jsem si myslel, že mám nohu maximálně zlomenou. Víc než zdravotní následky jsem řešil, co úrazu řekne ona. Do té doby se mi nikdy nic nestalo, neměl jsem nikdy ani zlomenou ruku, zdravotní problémy se mi vyhýbaly. V sanitce jsem nohu moc „nezkoumal“, prostě jsem čekal, že mě odvezou do nemocnice, dají mi ji do sádry a večer půjdu zpátky domů.

V motolské nemocnici mě ihned převezli na operační sál. Začal jsem tušit, že je to asi vážné. Kolem mě pobíhalo strašně moc lidí, dávali mi krev a stříhali ze mě oblečení... Byly to obrázky jako z filmu: nekonečné chodby, kdy vnímáte jen ubíhající zářivky na stropě. Vozík na kolečkách naráží na futra dveří, spousta obličejů v zelených rouškách a pak strašně těžká víčka...

To vše se stalo 27. března 1985 odpoledne. Když jsem se po operaci probudil, byla kolem tma. Cítil jsem se strašně špatně, zvracel jsem... Dlouhé hodiny na operačním sále jsou pro tělo velký nápor. Kolem mě se hned seběhly sestřičky, které čekaly, až se probudím. Jedna z nich moji nevolnost krátce komentovala slovy: „Nediv se, měli tě šest hodin na sále.“

Jediná věta, kterou si pamatuju. Okamžitě jsem zase usnul.

Když jsem druhý den ráno otevřel oči, uvědomil jsem si, co se stalo. Nešlo o sen – přejelo mě auto, jsem v nemocnici! Podíval jsem se pod perinu a zjistil, že nemám nohu. Kus mi jí prostě chybí. Pod kolenem mám jen asi patnáct centimetrů torza v obinadlech, ze kterého koukají hadičky... Moje lítání, skákání a čutání je pryč. Svět se zastavil.

Po letech se pořád divím, že mě pohled na amputovanou nohu vůbec nešokoval. Nebrečel jsem. Nemám nohu... Nepamatuju si, že bych cítil

sebelítost, beznaděj, nějaký strach z dalšího života. Vlastně jsem jen přemýšlel, jak dlouho budu muset zůstat v nemocnici. V jednu chvíli jsem se dokonce pousmál. Vzpomněl jsem si na zamlčené problémy ve škole: Lež má krátké nohy... Tentokrát to platilo doslova!

Zatím jsem ležel sám na pokoji prvotní péče. Za prosklenou stěnou sestřičky hlídaly, až se probudím. Byly hodně mladé, určitě jen chvíli po vyučení. A byly milé, hodné a krásné! Bylo mi sice jen deset a půl, ale jejich půvab na mě silně působil. Určitě se bály mé první reakce po probuzení. Ale já jsem ztrátu nohy docela dobře „skousnul“. A navíc, před pěknýma holkama přece kluk naříkat nemůže!

Druhý den už odezněly nepřijemné stavy nevolnosti po dlouhé operaci a cítil jsem se celkem dobře. Fakt se mi kromě té nohy vůbec nic jiného nestalo. Levou nohu jsem měl úplně v pohodě, nebyl jsem ani nijak pomlácený. Ze srážky s tatrou jsem vyvázl relativně v pořádku. Kdybych do silnice vkročil o zlomek vteřiny dřív, mohl jsem jet na nárazníku až na Hradčanskou... Přemýšlel jsem o tom a sledoval nekonečné kapky z infuze krve a různých roztoků, které kapaly do mých žil celé hodiny. Z amputované nohy mi zase „čouhaly“ hadičky s drenáží, která odsávala špatnou krev, aby se v ráně po operaci nesrážela. Musel jsem vypadat legračně – malá postavička bez nohy a z ní spousta hadiček...

MUDr. Jiří Frýdl, který moji operaci vedl, byl elegantní čtyřicátník s rozvážným hlubokým hlasem. Zastavil se za mnou, aby zjistil, jak se mi po operaci vede. Byl strašně příjemný a hned si získal moji bezmeznou důvěru. Noha byla prý tak rozdrčená, že nešla zachránit, museli ji amputovat. Ale měl jsem prý štěstí, říkal, podařilo se jim zachránit koleno! Jednoduchá varianta byla prý uříznout nohu nad kolenem, ale operační tým se rozhodl pro složitější, pro mě v ten okamžik nejlepší možnou cestu. Proto jsem zůstal na sále tak dlouho. Tehdy jsem samozřejmě celý amputační zákrok nedocenil. Do všech důsledků mi hodně věcí docházelo postupně až později: noha si podržela co největší rozsah funkcí. To mi podstatně usnadnilo pozdější chůzi – a život vůbec. Díky promyšlenému a velmi obtížnému zásahu operačního týmu doktora Frýdla jsem později mohl fungovat bez větších problémů.

Jediné, co mě v prvních chvílích opravdu trápilo, byla máma. Lékaři jí o amputaci určitě řekli a já se bál, jak ty zprávy asi přijala. Moc jsem ji chtěl vidět. Ťukl jsem na sestřičky, abych je poprosil, ať mámě zavolají, ale ona už čekala za dveřmi! Mohla jen nakouknout, ale i to nám stačilo. Viděl jsem její utrápené oči, přemáhala se, usmívala se na mě. Děkala ja-

koby nic, jen mi přinesla rádio, abych se sám na pokoji nenudil. „Opravdovou“ návštěvu mi lékaři dovolili až za tři dny.

Jako malý jsem prý mámě tvrdil, že mě žádné auto nepřejede, že mu uteču nebo ho přeskočím! V mých představách jsem byl rychlejší než auto. Nebyla to pravda... Ale měl jsem vlastně štěstí – kliku při bouračce, kliku na skvělého doktora. V mnoha ohledech mi to usnadnilo přijmout můj úraz jako fakt.